

POSUDEK

oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení studenta: Monika Skalová

Název práce: **Občanskoprávní odpovědnost za újmu na zdraví
v medicínskoprávních sporech**

Jméno a příjmení oponenta: JUDr. Petr Šustek, Ph.D.

1. Cíle, metodika zpracování práce a aktuálnost tématu:

Diplomantka si zvolila velmi významné a aktuální téma, které lze označit za jeden z pilířů zdravotnického práva. Současně se jedná o vyvíjející se obor, který v sobě zahrnuje řadu dosud nevyřešených teoretických i praktických otázek. Diplomantka prokázala znalost zákonné úpravy i aktuální judikatury (včetně německé), jako i schopnost orientace v odborných textech (se zahrnutím německojazyčných pramenů).

2. Struktura a členění práce:

Text (66 stran včetně úvodu a závěru) je přehledně a jasně členěn, jeho struktura je logická, jednotlivé pasáže na sebe systematicky navazují. Vnitřní členění je v souladu s klasickými doktrinárními přístupy. Práce je v základu složena z pěti kapitol, které se (s výjimkou kapitoly páté) rozpadají na jednu až tři úrovně podkapitol. V první kapitole autorka představuje prameny českého zdravotnického práva v jejich hierarchickém uspořádání od ústavních zákonů a mezinárodních smluv přes výčet veřejnoprávních a soukromoprávních zákonů po předpisy podzákonné a stavovské; zmíněna je rovněž Metodika k náhradě nemajetkové újmy na zdraví. Druhá kapitola je již věnována samotnému tématu odpovědnosti za škodu ve zdravotnictví, které je nejprve představeno na obecné rovině (včetně souvisejícího vývoje vztahu lékaře a pacienta). Diplomantka dále rozlišuje odpovědnost smluvní a mimosmluvní a představuje vybrané zvláštní případy odpovědnosti ve zdravotnictví (škoda způsobená informací nebo radou, vadou věci atd.). Třetí kapitola se zabývá předpoklady vzniku odpovědnosti za ublížení na zdraví (ačkoliv ve svém označování „škody na zdraví“ a „odpovědnosti za škodu“ diplomantka používá terminologické obraty, od kterých se platný občanský zákoník odklání, vzhledem k jejich částečnému přetrvávání v teorii i praxi to nepovažují za chybu). Autorka postupně analyzuje pojem postupu *non lege artis*, představuje prameny právní úpravy, profesní standardy a doporučené postupy a rovněž posuzování postupu *de lege artis*. Diplomantka se dále blíže zabývá vztahem postupu *non lege artis* a vzniku povinnosti k náhradě újmy. Velmi krátká podkapitola je věnována vzniku újmy na

zdraví. Autorka se poté zabývá zbývajícími předpoklady vzniku povinnosti k náhradě újmy, tedy příčinnou souvislostí včetně rozdílných pojetí právní příčinné souvislosti (teorie podmínky, teorie adekvátní příčinné souvislosti) a zaviněním. Následuje komparativní podkapitola přibližující německou právní úpravu. Čtvrtá kapitola je věnována způsobu a rozsahu náhrady při ublížení na zdraví a při usmrcení. Autorka představuje instituty náhrady škody a odčinění nemajetkové újmy a v příslušných podkapitolách se zabývá jednotlivými nároky majetkové a nemajetkové povahy. Diplomantka se přitom nevyhýbá ani kontroverzním otázkám náhrady nemajetkové újmy sekundárních obětí a přechodu nároků na náhradu nemajetkové újmy na zdraví na dědice. Poté autorka představuje právní úpravu náhrady nemajetkové a majetkové újmy v německém právním řádu. Závěrečná pátá kapitola přibližuje problematiku promlčení předmětných nároků.

3. Rozsah a úroveň použitých zdrojů a práce s nimi:

Diplomantka při zpracování diplomové práce využila solidního množství pramenů zahrnujících právní předpisy, odbornou literaturu včetně německojazyčné a rozsáhlou judikaturu se zahrnutím německých soudních rozhodnutí. Citace jsou v práci uváděny na správných místech a to v souladu s normou pro zpracování těchto písemností. Ocenění zasluhuje poměrně vysoký počet poznámek pod čarou, kterých je v práci vhodně použito 201.

4. Jazyková, stylistická úroveň a formální úprava diplomové práce:

Jazyková i stylistická úroveň práce je v průměru v zásadě dobrá, práce je čtivá a srozumitelná. Nezatažují ji přitom žádné zásadní gramatické chyby. Nedostatkem práce jsou nicméně poměrně častá drobnější přehlédnutí a místy značně svébytná stylistika. S právní terminologií diplomantka pracuje správně.

5. Odborná kvalita zpracování tématu diplomové práce:

Práce je po odborné stránce s ohledem na požadavky kladené na práci tohoto stupně standardní. Rozsahem se jedná o práci průměrnou. Diplomantce se podařilo vypracovat kvalitní ucelený vhled do dané problematiky. Oceňuji rovněž rozsáhlé použití judikatury a zařazení komparace s německou právní úpravou.

6. Otázky k zodpovězení při obhajobě práce:

V práci (na s. 52-53) píšete, že pokud se duševní útrapy sekundární oběti rozvinou do psychického onemocnění, jedná se o újmu primární a je třeba uplatnit samostatný nárok podle obecných ustanovení o náhradě újmy. Na základě ustálené judikatury českého dovolacího soudu však tato újma není nahrazována. Stručně prosím analyzujte současný stav této otázky a uveďte svůj názor na ni.

V práci (na s. 26) zmiňujete koncept ztráty šancí (*loss of chance*) jako zvláštní druh nemajetkové újmy. Podle kritiků tohoto institutu se však ve skutečnosti jedná pouze o snahu obejít nutnost prokazování příčinné souvislosti v případech, kdy by to bylo velmi obtížné. Jakou pozici v této diskusi zastáváte?

7. Závěr:

Předložená práce prokázala diplomantčinu samostatnost při zpracovávání aktuálního tématu, jakož i její schopnost orientovat se v zákonné úpravě a v české i zahraniční odborné literatuře i judikatuře. Autorce se podařilo vypracovat zdařilý ucelený přehled tématu. Za největší

slabinu práce považuji její lehce odbytou jazykovou a stylistickou úpravu, nejedná se však o problém stěžejní. Z toho důvodu doporučuji práci k ústní obhajobě s předběžným hodnocením **výborně**.

Datum: 19. 1. 2018

JUDr. Petr Šustek Ph.D.